

Přísloví 15

Mírná odpověď
odvrací hněv,
ale ostré slovo
rozněcuje zlobu.
Jazyk moudrého
zbožňuje vědění,
ale ústa hlupáka
jsou nadšena pošetilostí.
Oči Pána jsou všude,
dohlížejí na zkažené i dobré.
Utišující jazyk
je stromem života,
ale zvrácený jazyk
potírá ducha.
Hlupák zavrhuje
poslušnost rodičům,
ale kdokoliv
se řídí opravou,
ukazuje prozíravost.
Dům spravedlivého
ukrývá velký poklad,
ale příjem
zkaženého přináší zkázu.
Rty moudrého šíří moudrost,
ale srdce hlupáků
nejsou čestná.
Pán nemůže vystát
obětiny zkaženého,
ale modlitba spravedlivého
jej těší.
Pán opovrhne
způsoby zvrácených,
ale miluje ty, kdo
následují spravedlnost.
Vysmívači mají odpor
vůči nápravě, tak se vyhýbají
moudrým. Šťastné srdce
činí tvář veselou,
ale bolest srdce
potírá ducha.
Rozlišující srdce
hledá vědění,
ale ústa hlupáka
se živí jen nerozumem.
Lépe málo s úctou k Bohu,
než veliké bohatství
se zmatky.
Lepší malá porce
zeleniny s láskou,

než vypasené tele
s nenávisť.
Horkokrevný člověk
rozněcuje konflikt,
ale ten, kdo je snášenlivý,
uklidňuje roztržky.
Cesta lenocha
je blokována trním,
ale cesta spravedlivého
je dálnicí.
Moudrý syn přináší
radost svému otci,
ale hlupák opovrhne
svou matkou.
Pošetilost přináší radost
tomu, kdo nemá rozum,
ale kdokoliv má porozumění,
drží se přímého směru.
Plány selhávají
pro nedostatek porady,
ale s mnoha poradci uspějí.
Člověk nachází potěšení
v podání vhodné odpovědi –
a jak dobré je včasné slovo!
Cesta života vede vzhůru
pro prozíravé,
aby je udržela
od sestupu do říše mrtvých.
Pánu se přičí
myšlenky zvrácených,
ale laskavá slova jsou
čistá v jeho očích.
Chamtiví přinášejí zkázu
do svých domovů,
avšak ten, komu se přičí
úplatky, bude žít.
Srdce spravedlivého
váží své odpovědi,
ale z úst zvráceného
se řine zlo.
Pán je vzdálen
od zvrácených,
ale slyší
modlitbu spravedlivých.
Světlo v poslově očích
přináší radost srdci,
a dobré zprávy
přináší kostem zdraví.
Kdokoliv dbá
život-dávající opravy,

bude doma mezi moudrými.
Ti, kdo nedbají disciplíny,
pohrdají sami sebou,
ale ten, kdo dbá opravy,
získává porozumění.
Přísloví 16
Lidem náleží plány srdce,
ale od Pána
přichází správná
odpověď jazyka.
Všem lidem se
zdají jejich cesty čisté,
ale motivy
jsou váženy Pánem.
Pánu svěť
všechny svoje činy,
a on uskuteční tvé plány.
Pán směřuje vše
ke svému řádnému konci –
dokonce i zkažené
ke dni pohromy.
Skrze lásku a věrnost
je hřích odčiněn;
skrze úctu k Bohu
se vyhneš zlu.
Když je Pánu milá něčí cesta,
zapřičiní, aby s ním
jeho nepřátelé byli v míru.
Lépe trocha se spravedlností,
než velký zisk
s nespravedlností.
Lidé plánují svůj směr
ve svých srdcích,
ale Pán ustavuje jejich kroky.
Rty krále hovoří
jako věštírna,
a jeho ústa
nezrazují spravedlnost.
Váhy cti a vážení
náleží Pánu;
všechna závaží ve váčku
sám vyrobil.
Králové mají odpor vůči
konání zla, neboť trůn
je držen skrze spravedlnost.
Králové mají zalíbení
v čestných rtech;
cení si toho,
kdo mluví pravdu.
Královův hněv je posel smrti,

ale moudrý jej utiší.
Když se králova tvář
rozjasní, znamená to život;
jeho přízeň je jako
deštivý mrak na jaře.
O kolik lepší je obdržet
moudrost než zlato,
vhled raději než stříbro!
Cesta spravedlivých
se vyhýbá zlu;
ti, kdo střeží své cesty,
zachovávají své životy.
Pýcha předchází zničení,
nadutý je duch před pádem.
Lépe být pokorný na duchu
mezi utlačovanými,
než sdílet lup s pyšnými.
Kdokoliv dbá
instrukcí, prosperuje,
a požehnán je ten,
kdo věří v Pána.
Moudří v srdci jsou zváni
rozlišující,
a laskavá slova
podporují instrukci.
Obezřetnost je obezřetnému
fontánou života,
ale hloupost přináší
hloupým trest.
Srdce moudrých činí
jejich ústa opatrnými,
a jejich rty prosazují poučení.
Laskavá slova jsou
včelí pláství,
sladká pro duši
a léčivá pro kosti.
Apetit dělníků
pro ně pracuje;
jejich hlad je pohání.
Zvrácený člověk
rozněcuje konflikt,
a pomluvy rozdělují
blízké přátele.
Násilný člověk
láká svého souseda
a vede jej na cestu,
která není dobrá.
Šedé vlasy jsou korunou
vznešenosti;
jsou dosaženy

cestou spravedlnosti.
Lepší snášenlivý člověk,
nežli bojovník,
člověk se sebeovládáním,
než ten, kdo dobývá města.
Los je hozen do klína,
ale všechny jeho výsledky
jsou od Pána.
Příslaví 17
Lepší seschlá kůrka
s mírem a klidem,
než dům plný hodů
se sváry.
Prozíravý služebník bude
vládnout nad hanebným
synem a bude mít podíl
na dědictví
jako člen rodiny.
Tavící kelímek na stříbro
a pec na zlato, ale Pán
testuje srdce.
Zvrácený člověk naslouchá
nečestným rtům;
lhař věnuje pozornost
ubližujícímu jazyku.
Kdokoliv zesměšňuje chudé,
projevuje pohrdání
vůči jejich Stvořiteli;
kdo je škodolibý při neštěstí,
neujde nepotrestán.
Vnoučata
jsou korunou starým,
a rodiče jsou pýchou
svých dětí.
Výmluvné rty nejsou vhodné
pro bezbožného pošetilce –
o kolik horší jsou
lživé rty pro vládce!
Ten, kdo dává úplatek,
v něm spatřuje šarm;
myslí si, že úspěch
přijde v každém případě.
Kdokoliv pečuje o lásku,
zakrývá urážku,
ale kdokoliv
připomíná tu událost,
rozděluje blízké přátele.
Zlo nikdy neopustí
dům toho, kdo oplácí
zlem dobro.

Zahájit hádku je jako
prolomit hráz;
raději tu záležitost nech být,
než vypukne spor.
Přítel miluje
za všech okolností,
a bratr se rodí
pro nepříznivé časy.
Ten, jehož srdce je zkažené,
neprospívá;
ten, jehož jazyk je zvrácený,
upadá do problému.
Mít pošetilce dítě
přináší zármutek;
rodič bezbožného pošetilce
nemá žádnou radost.
Radostné srdce
je dobrým lékem,
ale zdrcený duch
vysouší kosti.
Zkažení přijímají
potají úplatky,
aby podvrátili spravedlnost.
Rozlišující člověk si drží
moudrost v dohledu,
ale pošetilcovi oči bloudí
až ke koncům světa.
Pošetilý syn přináší zármutek
svému otci
a hořkost matce,
která jej porodila.
Pokud není dobré
vynucovat pokutu
na nevinném,
pak bičovat čestné státníky
určitě není správné.
Ten,
kdo má vědění,
užívá slov se zdrženlivostí,
a kdokoliv
má porozumění,
je ve stejném rozpoložení.
Dokonce i pošetilci jsou
pokládáni za moudré, pokud
jsou tiše a za rozlišující,
pokud drží jazyk za zuby.
Příslaví 18
Nepřátelský člověk
sleduje sobecké cíle
a navzdory

veškerému rozumnému
úsudku, začíná spory.
Pošetilci nenacházejí
žádné potěšení v porozumění,
ale těší se ze sdělování
vlastních názorů.
Slova úst jsou
hlubokými vodami,
ale fontána moudrosti
je řinoucím se proudem.
Není dobré
nadržovat zvráceným
a tak zbavovat
nevinné spravedlnosti.
Jméno Pána
je opevněnou věží;
spravedliví k němu běží
a jsou v bezpečí.
Majetek bohatých
je jejich opevněným městem;
představují si jej jako
zeď příliš vysokou, než aby
se dala zdolat. Před pádem
je srdce naduté,
ale pokora předchází čest.
Odpovědět před vyslyšením –
to je hloupé a hanebné.
Lidský duch dokáže
snášet v nemoci,
ale kdo dokáže snést
zdrčeného ducha?
Srdce rozlišujícího
získává vědění,
neboť uši moudrého
je vyhledávají.
Dar otevírá cestu
a uvádí dárce do přítomnosti
velikých.
Při soudním řízení
se zdá, že první kdo hovoří,
je v právu,
dokud někdo nevystoupí
a neprovede křížový výsledek.
Házení losem
usrovnává spory a drží
silné nepřátele stranou.
Ukřivděný bratr
je nepoddajnější
než opevněné město;
Spory jsou jako

zatarasené brány tvrze.
Ten, kdo má
nespolehlivé přátele
brzy přijde na mizinu,
ale je zde přítel,
který se drží
blíže než bratr.
Příslaví 19
Lepší chudý, jehož
kroky jsou bez viny,
než pošetilec, jehož
rty jsou zvrácené.
Touha bez vědění
není dobrá –
o kolik více uspěchané
nohy minou cestu!
Vlastní hloupost lidí
je vede k úpadku,
přesto jejich srdce
zuří vůči Pánu.
Kdo falešně svědčí,
neujde trestu,
a kdokoliv šíří lži,
neodejde svobodný.
Mnozí si předcházejí
přízeň vládců,
a každý je přítelem toho,
kdo rozdává dary.
Ten, kdo získá moudrost,
miluje život; ten, kdo si
cení porozumění, bude
brzy prosperovat.
Moudrost člověka
přináší trpělivost;
je k slávě člověka
přehlédnout urážku.
Domy a bohatství
jsou děděny po rodičích,
ale prozíravá žena
je od Pána.
Lenost přináší
hluboký spánek,
a zahálčiví jsou hladoví.
Kdokoliv je milý vůči
chudým, pomáhá Pánu,
a on je odmění za to,
co učinili.
Vychovávejte své děti,
neboť v tom je naděje;
nepřejte si mít podíl

na jejich smrti.
Naslouchejte radám
a přijměte disciplínu,
a nakonec
budete řazeni mezi moudré.
Mnohé jsou plány
v srdci člověka,
ale je to Pánův záměr,
který přetrvává.
Po čem člověk touží
je neutuchající láska;
lépe být chudým, než lhářem.
Kdokoliv okrádá svého otce
a vyhání svoji matku,
je dítětem, které přináší
hanbu a ostudu.
Přestaň naslouchat
radám, můj synu,
a zbloudíš daleko
od slov vědění.